

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT GOSPODARKI, SKARBU PAŃSTWA I PRYWATYZACJI

KGP-4100-09-01/2012

Nr ewid. 33/2012/P/12/049/KGP

Informacja o wynikach kontroli wykonania w 2011 roku budżetu państwa w części 68 Państwowa Agencja Atomistyki

Warszawa maj 2012 r.

Misja *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizja *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

**Informacja
o wynikach kontroli
wykonania w 2011 roku
budżetu państwa w części 68
Państwowa Agencja Atomistyki**

Dyrektor Departamentu Gospodarki,
Skarbu Państwa i Prywatyzacji

(-)Andrzej Otrębski

Zatwierdzam:

(-)Marian Cichosz

Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa, 15 maja 2012 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
tel./fax: 0 22 444 50 00
www.nik.gov.pl

Spis treści

1. WPROWADZENIE	4
Cel i zakres kontroli	4
Uwarunkowania prawne i organizacyjne.....	4
2. PODSUMOWANIE WYNIKÓW KONTROLI.....	6
Ocena ogólna.....	6
Sprawozdawczość.....	6
3. WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI.....	8
Księgi rachunkowe.....	8
Budżet państwa.....	8
Inne ustalenia kontroli	20
4. INFORMACJE DODATKOWE O PRZEPROWADZONEJ KONTROLI	23
Protokół.....	23
Wystąpienie pokontrolne.....	23

ZAŁĄCZNIKI

1. Wprowadzenie

Cel i zakres kontroli

Najwyższa Izba Kontroli – Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji, przeprowadziła w okresie od 14 lutego do 5 kwietnia 2012 r., na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, kontrolę wykonania budżetu państwa w 2011 r. w części 68 Państwowa Agencja Atomistyki².

Celem kontroli była ocena wykonania ustawy budżetowej na rok 2011³ w tej części pod względem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności oraz wydanie opinii o prawidłowości rozliczenia finansowego budżetu.

Kontrola, obejmująca okres od 1 stycznia 2011 r. do 31 grudnia 2011 r., a także okres planowania i rozliczenia budżetu na 2011 r., została przeprowadzona w Państwowej Agencji Atomistyki zgodnie z obowiązującymi w NIK standardami kontroli oraz założeniami metodycznymi do kontroli wykonania budżetu państwa⁴.

Uwarunkowania prawne i organizacyjne

Dysponentem części budżetowej 68 jest Prezes Państwowej Agencji Atomistyki, będący jednocześnie dysponentem III stopnia w odniesieniu do własnego budżetu. W 2011 r. w części budżetowej 68 funkcjonowała jedna jednostka budżetowa – PAA. Agencja nie wykonywała budżetu środków europejskich.

Na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. Prawo atomowe⁵, w celu zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej kraju przy stosowaniu promieniowania jonizującego w warunkach normalnych i sytuacji zdarzeń radiacyjnych, wykonywanie działalności zabezpieczającej może być dofinansowane z budżetu państwa w formie dotacji celowej. Szczegółowe cele, na które może zostać przeznaczona dotacja określono w art. 33 ust. 2 ww. ustawy. Na mocy art. 33 ust. 3 powołanej ustawy, Prezes PAA udziela dotacji ze środków przewidzianych na ten cel w ustawie budżetowej. Do dnia 12 kwietnia 2012 r. obowiązywało rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 grudnia

¹ Dz. U. z 2012 r., poz.82, dalej: ustawa o NIK.

² Dalej: PAA lub Agencja.

³ Ustawa z dnia 20 stycznia 2011 r. (Dz.U. Nr 29, poz. 150).

⁴ Por. <http://www.nik.gov.pl/kontrole/standardy-kontroli-nik/>

⁵ Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 276 ze zm. – art. 33 ust. 1, 2 i 3 w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 stycznia 2012 r. (aktualnie obowiązujące Prawo atomowe jest opublikowane w Dz. U. z 2012 r., poz. 264).

2006 r. w sprawie dotacji celowej udzielanej w celu zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej kraju przy stosowaniu promieniowania jonizującego⁶ określające warunki udzielania dotacji, sposób sprawowania kontroli wykorzystania dotacji, a także sposób jej rozliczenia przez wykonawcę⁷.

Z dniem 1 lipca 2011 r. weszła w życie ustawa z dnia 13 maja 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo atomowe oraz niektórych innych ustaw⁸. Zgodnie z art. 110 ust. 1 znowelizowanej ustawy Prawo atomowe, wykaz ustawowo określonych zadań Prezesa PAA, jako centralnego organu administracji rządowej został ograniczony do kwestii sprawowania nadzoru nad bezpieczeństwem jądrowym, ochroną radiologiczną, ochroną fizyczną materiałów i obiektów jądrowych oraz zabezpieczeniami materiałów jądrowych.

⁶ Dz. U. Nr 251, poz. 1849.

⁷ Od dnia 13 kwietnia 2012 r. obowiązuje rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 marca 2012 r. w sprawie dotacji udzielanej w celu zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej kraju przy stosowaniu promieniowania jonizującego (Dz.U. z 2012 r., poz. 394).

⁸ Dz. U. Nr 132, poz. 766.

2. Podsumowanie wyników kontroli

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie w 2011 r. budżetu państwa w części 68 – Państwowa Agencja Atomistyki⁹.

Państwowa Agencja Atomistyki rzetelnie pobierała i ewidencjonowała dochody budżetowe, a także terminowo przekazywała je na rachunek centralny. NIK pozytywnie ocenia pod względem gospodarności, celowości i legalności gospodarowanie środkami budżetowymi. Prezes Państwowej Agencji Atomistyki prawidłowo sprawował nadzór i kontrolę nad całością gospodarki finansowej oraz realizacją właściwych procedur określonych w art.175 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹⁰.

Badaniem objęto wydatki na łączną kwotę 149 679,6 tys. zł, co stanowiło 93,3% wydatków zrealizowanych w 2011 r. (160 482,2 tys. zł).

Stwierdzone uchybienia w postaci: wystąpienia zobowiązań wymagalnych w ciągu roku, przekazania informacji o stanie środków pozostających na rachunku pomocniczym na koniec II kwartału 2011 r. z 6-dniowym opóźnieniem oraz opóźnienia w realizacji obowiązku rejestrowania i wyrejestrowywania odbiorników radiowych i telewizyjnych w PAA nie miały istotnego wpływu na realizację budżetu w tej części.

Wnioski pokontrolne z poprzedniej kontroli wykonania budżetu państwa w części 68 – Państwowa Agencja Atomistyki zostały wykonane.

Sprawozdawczość

Najwyższa Izba Kontroli wydała pozytywną opinię o sprawozdawczości rocznej. W wyniku badania wiarygodności ksiąg rachunkowych oraz przenoszenia danych z ksiąg rachunkowych do sprawozdań budżetowych, Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że roczne sprawozdania budżetowe Państwowej Agencji Atomistyki:

- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27);
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28);

⁹ W kontroli wykonania budżetu państwa NIK stosuje trzystopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z zastrzeżeniami, negatywna. Por. <http://www.nik.gov.pl/plik/id,3665.pdf>

¹⁰ Dz. U. Nr 157, poz.1240 ze zm., dalej: uofp.

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23)¹¹

oraz kwartalne sprawozdania (za IV kwartał) o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z)¹² zostały sporządzone terminowo i prawidłowo, na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej i przekazują prawdziwy i rzetelny obraz dochodów, wydatków, a także należności i zobowiązań. W dniu 18 stycznia 2012 r. Agencja przedłożyła kwartalne sprawozdanie o zatrudnieniu i wynagrodzeniach Rb-70 (za okres od początku roku do końca IV kwartału 2011 r.), w którym nie uwzględniła wydatków na wynagrodzenia zaplanowanych i zrealizowanych w dziale 750 rozdział 75076 w kwocie 17 511 zł. W dniu 14 lutego 2012 r. PAA złożyła korektę tego sprawozdania.

¹¹ Zasady sporządzania wymienionych sprawozdań Rb-23, Rb-27, Rb-28 określa rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103).

¹² Zasady sporządzania sprawozdań Rb-Z i Rb-N określa rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247).

3. Ważniejsze wyniki kontroli

Księgi rachunkowe

Najwyższa Izba Kontroli wydaje pozytywną ocenę o rzetelności ksiąg rachunkowych. Ocena ta wynika z badania skuteczności systemu rachunkowości, kontroli wewnętrznej, funkcjonowania mechanizmów kontroli zarządczej oraz systemu księgowości komputerowej, wiarygodności ksiąg rachunkowych, poprawności formalnej dowodów i zapisów księgowych oraz raportów audytu wewnętrznego. Powyższą ocenę sformułowano na podstawie przeglądu analitycznego ksiąg, badania losowej próby 96 dowodów księgowych w postaci faktur i rachunków wylosowanych metodą monetarną¹³, dotyczących wydatków na łączną kwotę 1 496,1 tys. zł, stanowiących 45,7% wydatków objętych losowaniem (3 273,15 tys. zł) oraz 20 dowodów księgowych dobranych metodami niestatystycznymi¹⁴ na łączną kwotę 141 419,6 tys. zł – w ramach badania wydatków w dziale 750, rozdział 75001 § 4540 Składki do organizacji międzynarodowych (88,1% wydatków zrealizowanych w 2011 r. w części 68). Dowody księgowe zostały zbadane pod względem kompletności i poprawności formalnej zapisów w księgach rachunkowych, a także pod względem legalności, gospodarności i celowości, tj. z punktu widzenia kryteriów określonych w art. 5 ust. 1 ustawy o NIK. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości. Inwentaryzacja okresowa została przeprowadzona i rozliczona zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Budżet państwa

Dochody

Ustalone w ustawie budżetowej na rok 2011 dochody budżetowe w części 68 na kwotę 496 tys. zł zostały zrealizowane w wysokości 524,4 tys. zł, co stanowiło 105,7% dochodów planowanych. Uzyskane dochody budżetowe pochodziły głównie z dwóch źródeł, tj. z opłat za egzaminy¹⁵ w wysokości 360,1 tys. zł (68,7%) oraz wpłat z rozliczenia zlikwidowanego rachunku dochodów własnych w kwocie 161,6 tys. zł (30,8%). Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła, że zrealizowane w części 68 dochody budżetu państwa były rzetelnie

¹³ Prawdopodobieństwo wylosowania dowodu księgowego jest proporcjonalne do wartości operacji udokumentowanej tym dowodem.

¹⁴ Największe kwotowo pozycje dochodów i wydatków oraz zapisów księgowych wybranych celowo przy badaniu wykonania dochodów i wydatków lub na podstawie wyników przeglądu analitycznego.

¹⁵ Egzamin niezbędny do uzyskania uprawnień umożliwiających zatrudnienie na stanowiskach mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej oraz uzyskania uprawnień inspektora ochrony radiologicznej.

przekazywane na rachunek budżetu państwa¹⁶ w terminach określonych w § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa¹⁷.

Na dzień 31 grudnia 2011 r. PAA nie posiadała należności netto ani należności przedawnionych. W 2011 r. nie dokonywała umorzeń należności. Na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 2 i art. 35b ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹⁸, w wyniku inwentaryzacji konta 221, w PAA przeprowadzono inwentaryzację należności, uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty. Na dzień 31 grudnia 2011 r. PAA dokonała odpisów aktualizacyjnych dla należności z tytułu nałożonych kar w wysokości 10 tys. zł oraz 150 zł, tak aby wartość należności na koniec roku była realna.

Nałożona w czerwcu 2010 r. kara pieniężna w kwocie 10 tys. zł nie została uregulowana. W dniu 30 listopada 2011 r. Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego w Katowicach poinformował PAA o stanie majątkowym zobowiązanego, który od listopada 2009 r. nie prowadził działalności gospodarczej, nie pracował, nie posiadał nieruchomości oraz ruchomości mających wartość handlową lub innych wierzytelności, miał natomiast znaczne zaległości finansowe wobec Skarbu Państwa.

W związku z opóźnieniem w nadesłaniu Prezesowi PAA kopii karty posiadanych zamkniętych źródeł promieniotwórczych, Główny Inspektor Dozoru Jądrowego w dniu 28 lipca 2011 r., działając na podstawie art. 124 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 123 ust. 1 pkt 1, 3, 4 i 6 ustawy Prawo atomowe, nałożył na prezesa zarządu spółdzielni mleczarskiej w Inowrocławiu karę pieniężną w wysokości 150 zł, a w dniach 8 grudnia 2011 r. i 31 stycznia 2012 r. wystawił upomnienia wzywając do uregulowania ww. należności. Wobec odmowy udostępnienia przez Urząd Skarbowy w Inowrocławiu danych osobowych zobowiązanego, niezbędnych do wystawienia tytułu wykonawczego, PAA podjęła dalsze działania w celu ich ustalenia.

NIK nie zgłasza uwag do legalności i zasadności dokonanych w 2011 r. aktualizacji należności.

Dane dotyczące dochodów budżetowych przedstawiono w tabeli, stanowiącej załącznik nr 1 do Informacji.

¹⁶ Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli w 2011 r. budżetu państwa w tej części, dochody budżetowe nie były poddane szczegółowym badaniom.

¹⁷ Dz. U. Nr 245, poz. 1637 ze zm., dalej: rozporządzenie MF z 20 grudnia 2010 r.

¹⁸ Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm., dalej: uor.

Wydatki

W ustawie budżetowej na rok 2011 wydatki PAA określono w wysokości 100 697 tys. zł. W trakcie roku dokonano 6 zmian w planie finansowym, zwiększających wydatki budżetowe łącznie o 60 357,8 tys. zł (59,9%). Główną przyczyną wzrostu wydatków (o 59,7%) była zmiana¹⁹ dotycząca sfinansowania zaległości z tytułu składki członkowskiej do Europejskiej Organizacji Badań Jądrowych w Genewie²⁰ w wysokości 60 135,7 tys. zł (99,6% przyznanych środków z rezerw celowych). Prezes PAA dokonał również 22 przeniesień w planie finansowym na łączną kwotę 982,3 tys. zł oraz dwóch blokad na kwotę 176,1 tys. zł, na podstawie art. 177 ust. 3 pkt 2, w związku z ust. 1 pkt 3 uofp. Zmiany dokonane przez Prezesa PAA nie naruszały przepisów uofp.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, Agencja rzetelnie i celowo planowała swoje wydatki na 2011 r. NIK nie wnosi także uwag do legalności i gospodarności realizowanego w 2011 r. planu wydatków. Wydatki poniesiono w sposób celowy, zgodnie z planowanym przeznaczeniem oraz na podstawie harmonogramu ich realizacji, opracowanego w PAA z uwzględnieniem bieżących korekt. Wystąpienie zobowiązań wymagalnych w ciągu roku było działaniem niezawinionym i niezależnym od PAA.

Otrzymane z Ministerstwa Finansów w 2011 r. środki finansowe były równe wydatkom budżetowym, które wyniosły 160 482,2 tys. zł i stanowiły 99,6% kwoty planowanej po zmianach. W 2011 r. PAA dokonała 20-krotnie zwrotu środków niewykorzystanych przekazywanych na centralny rachunek bieżący budżetu państwa na koniec dnia operacyjnego na łączną kwotę 782,5 tys. zł. Wszystkie zwroty dokonane zostały zgodnie z § 9 rozporządzenia MF z 20 grudnia 2010 r. Na rachunku bieżącym wydatków dysponenta nie pozostawały w trakcie roku środki, bowiem podlegały codziennemu przekazywaniu w trybie określonym w § 9 ust. 1 ww. rozporządzenia.

Największy udział w strukturze wydatków w 2011 r. stanowiły wydatki w dziale 750 Administracja publiczna w kwocie 151 809,9 tys. zł (94,6% ogółu wydatków). Pozostałe wydatki w kwocie 8 668,2 tys. zł (5,4%) dotyczyły działu 150 Przetwórstwo przemysłowe. W dziale 750 wykonano 99,6% planowanych wydatków po zmianach (152 358,8 tys. zł). W dziale 150 wydatkowano 99,7% środków planowanych po zmianach (8 691 tys. zł).

W ramach wydatków bieżących kontrolą objęto 96 wylosowanych metodą monetarną wydatków udokumentowanych fakturami i rachunkami na łączną kwotę 1 496,1 tys. zł (45,7% wydatków z objętej losowaniem populacji 3 273,15 tys. zł) oraz wszystkie (20)

¹⁹ Decyzja z dnia 9 grudnia 2011 r.

²⁰ Dalej: CERN.

wydatki w dziale 750, rozdział 75001 § 4540 Składki do organizacji międzynarodowych dobrane metodami niestatystycznymi na łączną kwotę 141 419,6 tys. zł. Kontrolą objęto także 100% wydatków majątkowych na łączną kwotę 177,2 tys. zł. Wydatki majątkowe zostały wykonane w 98,4% planu rocznego po zmianach (180 tys. zł).

Wydatki budżetowe, w wysokości 141 419,6 tys. zł, zrealizowane w dziale 750 rozdział 75001 § 4540 Składki do organizacji międzynarodowych CERN, ZIBJ, CTBTO oraz MAEA²¹, stanowiły 88,1% wydatków zrealizowanych w 2011 r. w części 68 budżetu państwa i 93,2% wydatków w dziale 750. W tym paragrafie wykorzystane środki stanowiły 99,8% planowanych wydatków po zmianach (141 717,4 tys. zł) oraz 174,9% wydatków określonych w ustawie budżetowej na rok 2011 (80 869 tys. zł).

W rozdziale 75001 §4550 Szkolenia członków korpusu służby cywilnej plan finansowy po zmianach i blokadzie wyniósł 61,8 tys. zł. Zrealizowano wydatki w wysokości 35,1 tys. zł, tj. w 56,8%. Niepełne wykorzystanie było związane ze zmianami w statucie oraz strukturze organizacyjnej PAA, wynikającymi z nowelizacji ustawy Prawo atomowe, a następnie koniecznością przygotowania przepisów wykonawczych do ustawy. Przybyły nowe zadania w poszczególnych komórkach organizacyjnych i na poszczególnych stanowiskach pracy oraz nastąpiło ograniczenie innych zadań. Ponadto, część środków była przewidziana na szkolenia dla nowo zatrudnionych osób w PAA. W związku z przsunieniem się terminu zakończenia realizacji naboru oraz niewyłonieniem kandydatów w przypadku 5 postępowań rekrutacyjnych, wykorzystanie tych środków stało się niemożliwe. W związku z powyższym w minionym roku w PAA realizowano przede wszystkim szkolenia o charakterze bieżącym oraz wynikające z przepisów prawa. Jednocześnie Agencja zrealizowała część szkoleń oferowanych bezpłatnie przez KPRM.

Całkowite zobowiązania PAA na dzień 31 grudnia 2011 r. wyniosły 18 187,23 zł i były niższe o 16,1% od zobowiązań pozostających na koniec 2010 r. (21 664,41 zł). Zobowiązania wystąpiły z tytułu dostaw oraz usług i dotyczyły m.in. rozliczenia energii elektrycznej i ciepłej z administratorem budynku (Ministerstwo Skarbu Państwa), usług pocztowych oraz rachunków telefonicznych za grudzień 2011 r.

Zobowiązania wymagalne na koniec 2011 r. nie wystąpiły. W dniu 10 czerwca 2011 r. zobowiązaniem wymagalnym stało się 48,2% składki należnej do CERN w wysokości 16 634 903 CHF, tj. o równowartości 54 261 390,10 zł – według kursów sprzedaży z dnia

²¹ Zjednoczony Instytut Badań Jądrowych (ZIBJ) w Dubnej, Organizacja Traktatu o Całkowitym Zakazie Prób Jądrowych (CTBTO) w Wiedniu oraz Międzynarodowa Agencja Energii Atomowej (MAEA) w Wiedniu.

10 czerwca 2011 r. Zobowiązanie zostało uregulowane w dniach: 30 września 2011 r. (25 300 CHF), 31 października 2011 r. (62 041 CHF), 30 listopada 2011 r. (107 231 CHF) oraz 29 grudnia 2011 r. (16 440 331 CHF) ze środków pochodzących z rezerwy celowej oraz zmian w planie finansowym dokonanych decyzjami Prezesa PAA.

Po ubiegłorocznej kontroli wykonania budżetu państwa w Agencji zgłoszono m.in. wniosek o wypracowanie mechanizmów zapobiegających powstawaniu zobowiązań wymagalnych w ciągu roku budżetowego. W ocenie NIK PAA podjęła niezbędne działania w celu zapobiegnięcia powstania zobowiązań wymagalnych z tytułu składek członkowskich od organizacji międzynarodowych zarówno w ciągu 2011 r., jak i na dzień 31 grudnia 2011 r. W dniu 27 kwietnia 2011 r. Prezes PAA zobowiązał Dyrektora Departamentu Współpracy z Zagranicą i Integracji Europejskiej PAA do bieżącego monitorowania procesu planowania składek do poszczególnych organizacji międzynarodowych oraz do niezwłocznego informowania Departamentu Ekonomiczno-Budżetowego o wszystkich zmianach zachodzących na kolejnych etapach planowania budżetowego w poszczególnych organizacjach w celu umożliwienia dalszego niezwłocznego przygotowania odpowiednich informacji dla Ministra Finansów.

Ponadto, określony przez Ministra Finansów limit wydatków budżetowych na 2011 r. był niewystarczający na ujęcie w planie finansowym PAA środków na opłacenie składek członkowskich Polski do organizacji międzynarodowych w pełnych należnych wysokościach. W trakcie roku budżetowego, Prezes PAA informował Ministra Finansów o braku środków w budżecie i w związku z tym o powstaniu na dzień 10 czerwca 2011 r. zobowiązania wymagalnego z tytułu składki członkowskiej RP do CERN (jeszcze przed powstaniem tego zobowiązania). Niezależnie od tych działań, w PAA podjęte zostały kroki mające na celu przeznaczenie wszystkich powstających w trakcie roku oszczędności na zmniejszenie zobowiązania w stosunku do CERN. Pismem z dnia 27 maja 2011 r. Minister Finansów poinformował Prezesa PAA, że obecnie nie ma możliwości zwiększenia wydatków Agencji z przeznaczeniem na składki do organizacji międzynarodowych, jednocześnie przyjmując do wiadomości, że w dniu 10 czerwca 2011 r. niezapłacona składka do CERN stanie się zobowiązaniem wymagalnym. Minister Finansów zapewnił również, że w przypadku wygospodarowania dodatkowych środków w trakcie realizacji budżetu dołoży wszelkich starań, aby powstałe zaległości zostały uregulowane. W dniu 12 października 2011 r. Prezes PAA ponownie zwrócił się do Ministra Finansów o rozważenie możliwości zwiększenia wydatków budżetowych o środki niezbędne na uregulowanie powstałego zobowiązania Polski

w stosunku do CERN. Decyzją MF z dnia 9 grudnia 2012 r. wydatki budżetowe PAA zostały zwiększone o kwotę 60 135,7 tys. zł, co pozwoliło na uregulowanie składki należnej do CERN za 2011 r. w pełnej wysokości.

Wydatki budżetowe w 2011 r., bez wydatków na ww. składki, wyniosły 19 062,6 tys. zł, tj. stanowiły 11,9% całości wydatków wykonanych przez Agencję.

W związku z planowanym wdrożeniem Programu Polskiej Energetyki Jądrowej oraz wejściem w życie z dniem 1 lipca 2011 r. ustawy z dnia 13 maja 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo atomowe oraz niektórych innych ustaw, ograniczającymi zadania Prezesa PAA, NIK jako celowe ocenia działania Prezesa PAA, podjęte w 2011 r., w kierunku przekazania od 2012 r. środków przeznaczonych na opłacenie składek członkowskich z tytułu przynależności Polski do CERN oraz ZIBJ do budżetu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego²². Międzynarodowe organizacje, do których wnoszone są składki to przede wszystkim podmioty prowadzące projekty naukowe i edukacyjne. W piśmie z dnia 15 lutego 2012 r. skierowanym do Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego²³, Minister Środowiska zwrócił uwagę na kwestie związane z funkcjonowaniem ZIBJ oraz CERN, które wykraczają poza ustawowo określone zadania Prezesa PAA, podobnie jak prowadzenie badań teoretycznych i eksperymentalnych w dziedzinie fizyki jądrowej, będące przedmiotem statutowej działalności ZIBJ i CERN. Wskazał na brak możliwości wykonywania przez Prezesa PAA działań mających na celu promocję wykorzystania promieniowania jonizującego, a także na konieczność dostosowania PAA do nowych zadań związanych z nadzorem nad bezpieczeństwem jądrowym na etapie lokalizacji, budowy, rozruchu, eksploatacji i likwidacji elektrowni jądrowej, jako że zadania dotychczas realizowane przez PAA, a niezwiązane bezpośrednio z zadaniami dozorowymi zostaną wyeliminowane z zakresu działania PAA²⁴. W piśmie z dnia 29 marca 2012 r., Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego poinformowała m.in. o rozważaniu możliwości przejścia obowiązku opłacania składek do ww. organizacji międzynarodowych, jednakże dopiero w perspektywie co najmniej kilku lat.

Dane dotyczące wydatków budżetowych przedstawiono w tabeli stanowiącej załącznik nr 2 do Informacji.

W 2011 r. w PAA funkcjonował rachunek pomocniczy otwarty w Narodowym Banku Polskim O/Wrocław do obsługi wypłat świadczeń dla byłych pracowników Zakładów

²² Pismo z dnia 04.02.2011 r. znak: P-PAA/59/313/2011.

²³ Pismo znak: GGK-073-6/6298/12/EW.

²⁴ Znak: MNiSW-DS.-SSN-179-658-38/MK/12.

Produkcji Rud Uranu (ZPR-1) w Kowarach oraz dla jednorazowych odszkodowań dla żołnierzy zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianych w tych zakładach.

Zgodnie z § 16 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2010 r. w sprawie rodzajów i trybu dokonywania operacji na rachunkach bankowych prowadzonych dla obsługi budżetu państwa w zakresie krajowych środków finansowych oraz zakresu i terminów udostępniania informacji o stanach środków na tych rachunkach²⁵ z każdego rodzaju środków objętych rachunkiem pomocniczym, kierownik jednostki składa kwartalną informację do Ministerstwa Finansów, w ciągu 10 dni roboczych po zakończeniu kwartału, według wzoru określonego w załączniku do tego rozporządzenia. Pierwsza informacja o stanie środków na rachunku pomocniczym na dzień kończący kwartał, tj. 30 czerwca 2011 r., została przedłożona do Ministerstwa Finansów w dniu 22 lipca 2011 r., tj. z opóźnieniem 6 dni. Pozostałe przedłożono w terminie. Z dniem 16 stycznia 2012 r. została rozwiązana umowa prowadzenia przedmiotowego rachunku pomocniczego PAA.

Na wniosek Prezesa PAA z dnia 28 marca 2011 r., Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego przyznał PAA – decyzją z dnia 14 lipca 2011 r.²⁶ – środki w wysokości 40 tys. zł na finansowanie zadania pn. Działalność Polski w Międzynarodowym Systemie Informacji (INIS). Planowany całkowity koszt zadania wynosił 50 tys. zł. Zadanie dotyczyło tworzenia i utrzymania baz danych i było związane z pełnieniem przez PAA funkcji łącznika w INIS. Realizacja zadania została określona do dnia 31 grudnia 2011 r. W ramach dofinansowania PAA zawarła cztery umowy, w tym trzy na usługi polegające na wyszukiwaniu publikacji naukowych i technicznych i jedną na prowadzenie bieżącej obsługi technicznej Krajowego Ośrodka INIS.

Środki w kwocie 40 tys. zł wpłynęły na rachunek sum na zlecenie w dniu 2 sierpnia 2011 r. Zgodnie z terminami zawartymi w ww. umowach całość tych środków wydatkowano w dniu 22 grudnia 2011 r., tj. po wykonaniu usług. Środki przekazane przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego pozostawały na rachunku bankowym 4,5 miesiąca przed ich wydatkowaniem, tj. w okresie od 2 sierpnia do 22 grudnia 2011 r.

Dotacje budżetowe

Prezes PAA udzielił dotacji celowych z budżetu państwa na dofinansowanie działalności mającej na celu zapewnienie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej kraju zgodnie z procedurami wynikającymi z art. 33 ustawy Prawo atomowe.

²⁵ Dz. U. Nr 249, poz. 1667 ze zm.

²⁶ Decyzja nr 409/PAA/R-DUN/2011.

Wydatki w rozdziale 15004 Zadania w zakresie bezpiecznego wykorzystania energii atomowej określono w ustawie budżetowej na rok 2011 w wysokości 8 353 tys. zł. Prezes PAA rozdysponował powyższą kwotę, zawierając z czterema podmiotami 12 umów o dofinansowanie działalności na łączną kwotę 8 129 tys. zł oraz 2 umowy na dofinansowanie inwestycji służących wykonywaniu działalności zapewniającej bezpieczeństwo jądrowe i ochronę radiologiczną, w wysokości 224 tys. zł. W dniu 4 maja 2011 r. PAA aneksowała umowę nr 11/SP/2011 zawartą z ZUOP, której koszty pokrywane z dotacji, w wyniku przeprowadzonego przetargu zmniejszyły się o 1,3 tys. zł. Łącznie na dofinansowanie zadań zapewniających bezpieczeństwo jądrowe i ochronę radiologiczną w 2011 r. wykorzystano środki w wysokości 8 351,7 tys. zł (100% planu rocznego).

Na dofinansowanie działalności mającej na celu zapewnienie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej kraju przy zastosowaniu promieniowania jonizującego wydatkowano 8 127,7 tys. zł. NIK objęła badaniem dokumentację dotyczącą 4 dotacji udzielonych przez Prezesa PAA dla 4 beneficjentów (Instytut Energii Atomowej – obecnie Narodowe Centrum Badań Jądrowych²⁷, ZUOP, Centrum Onkologii – Instytut Marii Skłodowskiej-Curie i Centralne Laboratorium Ochrony Radiologicznej²⁸) na łączną kwotę 6 362,7 tys. zł, tj. 78,3% poniesionych wydatków w tym rozdziale. Największą kwotowo dotację w wysokości 5 200 tys. zł przeznaczono na eksploatację reaktora badawczego MARIA w NCBJ, w szczególności na wykonywanie: obsługi reaktora, kontroli stanu materiałów i urządzeń technologicznych, napraw i remontów w reaktorze, analiz bezpieczeństwa i pomiarów w reaktorze oraz próbną eksploatację prototypowych elementów paliwowych dla reaktora MARIA.

Na dofinansowanie w 2011 r. ww. inwestycji służących wykonywaniu działalności mającej na celu zapewnienie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej kraju przy zastosowaniu promieniowania jonizującego zaplanowano i wykorzystano kwotę 224 tys. zł. NIK objęła badaniem 100% ww. dotacji. Największą dotację w kwocie 130 tys. zł przyznano NCBJ na dofinansowanie zakupu i montażu wentylatorów chłodni wtórnego obiegu chłodzenia.

Nie budzi uwag legalność, celowość i gospodarność udzielania dotacji przez PAA, jak również rzetelność ich rozliczania. Wszystkie 14 dotacji celowych udzielonych w 2011 r. Agencja rozliczyła, uznając je za wykorzystane w całości.

²⁷ Dalej: NCBJ.

²⁸ Dalej: CLOR.

W ocenie NIK, działaniem celowym i rzetelnym było wstrzymanie dofinansowania dla Instytutu Energii Atomowej POLATOM (obecnie: NCBJ) w ramach umowy 3/SP/2011 Wykorzystywanie i rozwój modeli obliczeniowych w ramach systemu wspomagania decyzji RODOS, w związku z wstrzymaniem opłacenia przez IEA błędnie wystawionej faktury przez Karlsruhe Institut für Technology w Karlsruhe za utrzymanie, rozwój i wsparcie techniczne systemu RODOS.

Wydatki bieżące jednostek budżetowych

Wydatki bieżące PAA w 2011 r. zrealizowano w wysokości 151 550,8 tys. zł, co stanowiło 91,1% wydatków ogółem. W strukturze wydatków największą pozycję (88,1% wydatków ogółem i 93,3% wydatków bieżących) stanowiły składki do organizacji międzynarodowych, które wyniosły 141 419,6 tys. zł.

Wydatki na wynagrodzenia PAA zrealizowała w wysokości 5 583,9 tys. zł, co stanowiło 100% planu po zmianach. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego w 2011 r. w Agencji wyniosło 5 170 zł. W porównaniu do przeciętnego wynagrodzenia w 2010 r. w wysokości 5 327 zł, w 2011 r. zmniejszyło się ono o 2,9%. Fundusz nagród dla członków Korpusu Służby Cywilnej naliczono w wysokości 141,1 tys. zł. W trakcie roku fundusz podwyższono prawidłowo o środki niewykorzystane ze względu na wakaty, środki pochodzące z rozliczenia wynagrodzeń pracowników z tytułu urlopów bezpłatnych i wypłat z ZUS, a także o środki pozostające z dodatkowego wynagrodzenia rocznego. Cała kwota funduszu została rozdysponowana na nagrody. W 2011 r. wynagrodzenia dla Prezesa oraz Wiceprezesa PAA (osób zajmujących kierownicze stanowisko państwowe „R”) ustalono zgodnie z ograniczeniem wynikającym z art. 3 ust. 2f ustawy z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe²⁹, tj. na podstawie kwoty bazowej przysługującej na przedmiotowym stanowisku w grudniu 2008 r. – 1 766,46 zł.

Przeciętne zatrudnienie, według sprawozdania Rb-70 w dziale 750, w przeliczeniu na pełne etaty, wyniosło 90 osób. W porównaniu do 2010 r. zatrudnienie wzrosło o cztery osoby. Na kierowniczych stanowiskach państwowych zatrudnione były dwie osoby. W 2011 r. siedem osób odeszło z pracy/zakończyło stosunek pracy. W wyniku przeprowadzonych w 2011 r. 15 postępowań naboru pracowników, zgodnie z wymogami ustawy z dnia

²⁹ Dz. U. z 2011 r. Nr 79, poz. 430 ze zm.

21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej³⁰, zatrudniono 10 osób (jedna osoba w wyniku naboru rozpoczętego w 2010 r. oraz jeden absolwent KSAP). Pozostałe nabory nie zostały rozstrzygnięte głównie z powodu braku kandydata posiadającego odpowiednie wykształcenie, praktykę i dyspozycyjność do realizacji zadań przewidzianych na oferowanym stanowisku.

Zgodnie z uchwałą nr 171/2011 Rady Ministrów od dnia 1 września 2011 r., PAA otrzymała większą kwotę na wynagrodzenia o 189 720 zł oraz przyznano jej 9 etatów na realizację nowych zadań wynikających z wejścia w życie z dniem 1 lipca 2011 r. ustawy o zmianie ustawy – Prawo atomowe oraz niektórych innych ustaw.

Dane o zatrudnieniu i wynagrodzeniu przedstawiono w załączniku nr 3 do Informacji.

W 2011 r. zrealizowano 12 zamówień przy zastosowaniu przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych³¹, w tym siedem w trybie przetargu nieograniczonego na kwotę 1 059 tys. zł, cztery w trybie zapytania o cenę na kwotę 490,4 tys. zł i jedno w trybie z wolnej ręki na kwotę 135 tys. zł. Zasadnie unieważniono jedno postępowanie, na podstawie art. 93 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy (w przetargu nieograniczonym), ponieważ nie złożono żadnej oferty niepodlegającej odrzuceniu. W ramach wylosowanej metodą MUS próby wydatków, zbadano 3 postępowania, o łącznej wartości 256,8 tys. zł. Wydatki zrealizowano rzetelnie, celowo oraz zgodnie z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych.

NIK pozytywnie ocenia wykorzystanie środków budżetowych przyznanych Agencji z rezerw celowych w kwocie 60 357,8 tys. zł (środki te stanowiły 37,6% kwoty wydatków budżetowych PAA). Środki wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem na sfinansowanie zaległości z tytułu składki członkowskiej Polski do CERN, a także na sfinansowanie zadania specjalnego System motywacyjno-lojalnościowy w ramach programu wieloletniego Przygotowanie, obsługa i sprawowanie Przewodnictwa Polski w Radzie UE w II połowie 2011 r., wypłatę wynagrodzeń dla odwołanego Prezesa PAA, dodatków służby cywilnej, dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi dla nowo mianowanych urzędników służby cywilnej zatrudnionych w PAA, oraz na wypłatę wynagrodzeń wraz z pochodnymi z tytułu zwiększenia od 1 listopada 2011 r. zatrudnienia w PAA o 9 osób w grupie członków Korpusu Służby Cywilnej.

³⁰ Dz. U. Nr 227, poz. 1505 ze zm.

³¹ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

W dwóch przypadkach środki pochodzące w rezerw celowych zostały wykorzystane poniżej 50%. Najwyższa Izba Kontroli nie wnosi uwag do sposobu wykorzystania rezerw celowych.

Środki z rezerwy celowej przyznanej decyzją Ministra Finansów z dnia 4 października 2011 r.³² w wysokości 111,6 tys. zł na sfinansowanie wynagrodzeń z tytułu zwiększenia od 1 listopada 2011 r. zatrudnienia w PAA o 9 osób w grupie członków Korpusu Służby Cywilnej, zostały wydatkowane w 12,4% (13 834,15 zł). Główną przyczyną było niezatrudnienie 5 osób. W wyniku przeprowadzonych naborów kandydaci nie zostali wyłonieni. Etaty zostały przyznane uchwałą nr 171/2011 Rady Ministrów z dnia 2 września 2011 r. w sprawie częściowego podziału rezerwy celowej na zwiększenie wynagrodzeń wynikające ze zmian organizacyjnych i nowych zadań w państwowych jednostkach budżetowych w 2011 r.³³ od dnia 1 września 2011 r. Realizacja uchwały, zgodnie z wytycznymi, nastąpiła po przekazaniu do Ministra Finansów wniosku o dokonanie zwiększenia środków finansowych, tj. w dniu 27 września 2011 r. Wnioskowanie zwiększenia wydatków budżetowych w części 68 zostało obliczone z uwzględnieniem daty planowanego zatrudnienia, tj. od dnia 1 listopada 2011 r. Osiem ogłoszeń ukazało się w dniu 24 września 2011 r., jedno w dniu 28 września 2011 r.

Środki z rezerwy celowej przyznanej decyzją Ministra Finansów z dnia 14 października 2011 r.³⁴ w wysokości 1 037 zł, z przeznaczeniem na sfinansowanie dodatku służby cywilnej wraz z pochodnymi dla jednego urzędnika służby cywilnej mianowanego z dniem 1 grudnia 2011 r., zostały zrealizowane w 46,6% (483,49 zł), z uwagi na zwolnienie lekarskie pracownika.

W ocenie NIK realizacja obowiązku rejestrowania i wyrejestrowywania odbiorników radiowych i telewizyjnych w PAA prowadzona była nierzetelnie.

Zgodnie z ustawą z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych³⁵ – art. 2 ust. 2 i 3, obowiązek uiszczania opłaty abonamentowej powstaje z pierwszym dniem miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano rejestracji odbiornika radiofonicznego lub telewizyjnego, i dotyczy wszystkich odbiorników umożliwiających natychmiastowy odbiór programu. Na podstawie rozporządzenia Ministra Transportu z dnia 25 września 2007 r.

³² Znak: FS11-462d/17(488)/SJD/11/8634.

³³ RM 111-177-11, dalej uchwała nr 171/2011 Rady Ministrów.

³⁴ Znak: FS11-462d/18.2(512)/HZI/11/9464.

³⁵ Dz. U. Nr 85, poz. 728 ze zm.

w sprawie warunków i trybu rejestracji odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych³⁶, odbiorniki podlegają zarejestrowaniu w terminie 14 dni od dnia wejścia w ich posiadanie.

Na dzień 1 stycznia 2011 r. PAA posiadała 32 radioodbiorniki. Do końca marca 2011 r. PAA dokonywała opłat za 23 radioodbiorniki, ponieważ – jak wynika z wyjaśnień – 9 z nich nie nadawało się do użytku ze względu na nieaktualny zakres częstotliwości odbieranych fal. Po likwidacji w dniu 23 marca 2011 r., liczba radioodbiorników zmniejszyła się do 13. Zgłoszenie aktualizacyjne zostało przedłożone na poczcie po 23 dniach, tj. w dniu 15 kwietnia 2011 r. Ponadto w dniu 2 grudnia 2011 r., tj. po 53 dniach, PAA dokonała zarejestrowania radioodbiornika, który został wprowadzony do ewidencji w dniu 11 października 2011 r. w wyniku zakupu samochodu.

Na dzień 1 stycznia 2011 r. PAA posiadała sześć sztuk odbiorników TV, w tym – zgodnie z wyjaśnieniami – dwa z nich zostały uszkodzone w 2010 r. Do końca marca 2011 r. PAA dokonywała opłat za pięć odbiorników TV. W dniu 28 czerwca 2010 r. PAA zakupiła jeden odbiornik TV (wprowadzony do ewidencji w dniu 7 lipca 2010 r.), natomiast obowiązek aktualizacyjny został dokonany w dniu 16 lutego 2011 r., tj. po 234 dniach. Na podstawie posiadanych informacji o dotychczasowej liczbie odbiorników TV i zarejestrowania ww. nowo zakupionego odbiornika TV, Poczta Polska zaktualizowała w dniu 1 marca 2011 r. dane dotyczące liczby tych odbiorników w PAA do pięciu sztuk i wobec wnoszenia już w 2010 r. opłat za 5 telewizorów naliczyła PAA nadpłatę 140,40 zł za 2010 r., a także nadpłatę w wysokości 0,20 zł za styczeń-luty 2011 r. Przedmiotowa nadpłata stanowi wydatek nienależenie ponoszony przez PAA w 2010 r.

Uszkodzone w 2010 r. odbiorniki telewizyjne zlikwidowano w dniu 23 marca 2011 r., a obowiązek aktualizacyjny spełniono w dniu 15 kwietnia 2011 r., tj. po 23 dniach.

Wydatki majątkowe

Zgodnie z ustawą budżetową, planem rzeczowo-finansowym PAA oraz planem wydatków majątkowych PAA na 2011 r., plan zakupów inwestycyjnych na 2011 r. w dziale 750 rozdział 75001 § 6060 ustalono na kwotę 180 tys. zł. Ponadto, w dziale 150 rozdział 15004 na dofinansowanie inwestycji służących wykonywaniu działalności zapewniającej bezpieczeństwo jądrowe i ochronę radiologiczną zaplanowano kwotę 224 tys. zł. W porównaniu do 2010 r., wartość planowanych wydatków inwestycyjnych zwiększyła się o 34,3%.

³⁶ Dz. U. Nr 187, poz. 1342.

W planie wydatków majątkowych PAA na 2011 r. w rozdziale 75001 dokonano jednej zmiany. Decyzją Prezesa PAA, na wniosek Dyrektora Departamentu Nauki, Szkolenia i Informacji Społecznej, w związku z powstałymi oszczędnościami dodatkowe środki przeznaczono na zakup sprzętu informatycznego dla nowo zatrudnionych osób, a także na zakup tablicy interaktywnej w związku ze wzrastającą potrzebą szkoleń wewnętrznych.

Ogółem, z planowanych w ramach § 6060 wydatków inwestycyjnych w 2011 r. wydatkowano 177,2 tys. zł, co stanowiło 98,4% planu rocznego po zmianach, w tym na zakup: sprzętu komputerowego – 46,5 tys. zł (94,3% planu po zmianach), samochodu osobowego – 85,5 tys. zł (100% planu po zmianach), tablicy interaktywnej – 5,4 tys. zł (99,7% planu po zmianach) oraz urządzenia do zasilania awaryjnego (UPS) – 39,7 tys. zł (100% planu po zmianach). Zakup samochodu, podlegający przepisom o zamówieniach publicznych, został zrealizowany z zastosowaniem tych przepisów. Wydatki zostały poniesione zgodnie z planem wydatków majątkowych PAA na 2011 r.

Skontrolowano 100% wydatków majątkowych. NIK pozytywnie ocenia pod względem legalności, celowości i gospodarności realizację wydatków majątkowych w 2011 r.

Inne ustalenia kontroli

W toku kontroli wykonania budżetu państwa w 2010 r. w części 68 stwierdzono, że w 2005 r. inspektorzy dozoru jądrowego z Departament Nadzoru Zastosowań Promieniowania Jonizującego³⁷ przeprowadzili kontrolę Odlewni Żeliwa w Lublinie, w której wg dokumentacji znajdowało się 7 źródeł promieniotwórczych Co-60 w pojemnikach typu PrJ-20. Podczas kontroli tego samego podmiotu w dniach 5 listopada 2010 r. i 9 marca 2011 r., inspektorzy dozoru jądrowego stwierdzili brak pojemników PrJ-20 w silosach materiałów sypkich znajdujących się na terenie Odlewni. Dodatkowo Prezes PAA nie został powiadomiony pisemnie o zakończeniu przez Odlewnię działalności, jak również nie uzgodniono na piśmie sposobu postępowania z posiadanymi źródłami promieniotwórczymi, co stanowiło naruszenie art. 8a ustawy Prawo atomowe. Syndyk Odlewni w wyniku kontroli z 2010 r. zawiadomił Centrum ds. Zdarzeń Radiacyjnych, Prezesa PAA i Policję o zaginięciu 7 ww. źródeł³⁸.

W toku tegorocznej kontroli ustalono, że decyzją z dnia 30 maja 2011 r. Główny Inspektor Dozoru Jądrowego umorzył postępowanie w sprawie wymierzenia kary pieniężnej

³⁷ dalej: DNZPJ.

³⁸ Dochodzenie w sprawie zaginięcia źródeł promieniotwórczych prowadzi Delegatura ABW w Lublinie pod nadzorem Prokuratury Apelacyjnej, źródeł promieniotwórczych nie odnaleziono (wg stanu wiedzy PAA na dzień 24 marca 2011 r.).

Sydykowi Odlewni Żeliwa w Lublinie Sp. z o.o. w upadłości w Lublinie przy ul. Metalurgicznej 7. Jak wskazano w uzasadnieniu, Sąd Rejonowy w Lublinie XVIII Wydział Gospodarczy dla spraw upadłościowych i naprawczych postanowieniem z dnia 11 marca 2005 r. ogłosił upadłość Odlewni Żeliwa w Lublinie Sp. z o.o. w likwidacji obejmującą likwidację jej majątku i wyznaczył syndyka masy upadłościowej. W związku z powyższym do dnia 11 marca 2005 r. syndyk, będąc kierownikiem jednostki organizacyjnej – Odlewni Żeliwa w Lublinie Sp. z o.o. w upadłości, był osobą odpowiedzialną za pozostawienie bez właściwego zabezpieczenia powierzonych mu źródeł promieniowania jonizującego. Zgodnie z art. 123 ust. 1 pkt 1 i 4 ustawy Prawo atomowe kierownikowi jednostki, który nie dopełnia obowiązku, o którym mowa w art. 8a tejże ustawy oraz pozostawia bez właściwego zabezpieczenia powierzone mu źródła promieniowania jonizującego wymierza się karę pieniężną. Jednakże z treści art. 125 ust. 1 ww. ustawy wynika, że nie można nałożyć kary pieniężnej, jeżeli od dnia popełnienia czynu upłynęło 5 lat. Z całokształtu materiału dowodowego wynika, iż data popełnienia przez kierownika jednostki organizacyjnej czynów określonych w art. 123 ust. 1 pkt 1 i 4 ww. ustawy przypada na okres od marca do lipca 2005 r. W związku z powyższym prowadzone postępowanie administracyjne stało się bezprzedmiotowe.

W wystąpieniu pokontrolnym NIK z dnia 20 kwietnia 2011 r. po ubiegłorocznej kontroli wykonania budżetu państwa zgłoszono cztery wnioski pokontrolne³⁹. NIK pozytywnie ocenia realizację wniosków pokontrolnych w roku 2011 (przedstawioną poniżej).

W ramach podjęcia działań w celu nieponoszenia przez PAA kosztów wyjazdów zagranicznych osób niebędących pracownikami Agencji, Prezes PAA podjął kroki związane z przekazaniem koordynacji członkostwa RP w organizacjach międzynarodowych o charakterze naukowym Ministerstwu Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Pismo zawierające sugestie powyższego działania zostało wysłane także do Ministerstwa Finansów. Do czasu faktycznego przekazania tych obowiązków MNiSzW koszty powyższe muszą obciążać budżet PAA z uwagi na fakt prowadzenia koordynacji. Ponadto, w 2011 r. treść umów z osobami niebędącymi pracownikami PAA, delegowanymi na wyjazdy zagraniczne, została zmieniona w zakresie wskazanym w ww. wystąpieniu, w celu zabezpieczenia należytego wykonania umów zleceń w 2011 r.

³⁹ Realizacja wniosku dotyczącego występowania zobowiązań wymagalnych została omówiona w podpunkcie Wydatki.

W zakresie wprowadzenia rejestru wpływu powiadomień zwrotnych od Poczty Polskiej oraz skrócenie czasu realizacji postępowań administracyjnych prowadzonych przez DNZPJ, zmieniono procedurę w PAA „Postępowanie z korespondencją”, w której określono sposób kontroli terminowości wpływu powiadomień zwrotnych od Poczty Polskiej oraz sposób postępowania w przypadku 21-dniowej zwłoki w dostarczeniu tych powiadomień. W maju 2011 r. przeprowadzono szkolenie wewnętrzne pracowników DOR⁴⁰ odnośnie procedur związanych z postępowaniami administracyjnymi, ze szczególnym zwróceniem uwagi na terminy ich realizacji. Ponadto, dostarczane przez pocztę potwierdzenia odbioru pism wysyłanych z DOR są rejestrowane elektronicznie, w sposób pozwalający na sprawdzenie terminu dostarczenia tych pism.

W celu wzmocnienia monitoringu przez DNZPJ jednostek organizacyjnych posiadających materiały promieniotwórcze m.in. poprzez coroczną weryfikację rejestru zamkniętych źródeł promieniotwórczych wdrożono system informatyczny, przy pomocy którego można z rejestru wszystkich jednostek wyodrębnić te jednostki, których kierownicy mają obowiązek przesyłać Prezesowi PAA do dnia 31 stycznia każdego roku ewidencję posiadanych zamkniętych źródeł promieniotwórczych według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego. Jednocześnie w wyniku wszczętych postępowań administracyjnych na podstawie art. 124 ustawy – Prawo atomowe, w związku z działaniami dyscyplinującymi kierowników jednostek organizacyjnych, którzy nie nadesłali w 2011 r. do Prezesa PAA ewidencji źródeł promieniotwórczych w terminie wynikającym z przepisów prawa, ukarano karami pieniężnymi 5 osób.

⁴⁰ W wyniku zmian organizacyjnych PAA zadania Departamentu DNZPJ przejął Departament Ochrony Radiologicznej (DOR).

4. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli

Protokół

Protokół kontroli został podpisany bez zastrzeżeń w dniu 5 kwietnia 2012 r.

Wystąpienie pokontrolne

Wystąpienie pokontrolne skierowano do Prezesa PAA w dniu 23 kwietnia 2012 r., Sformułowano w nim jeden wniosek pokontrolny o wypracowanie mechanizmów skutkujących aktualizacją stanu, tj. rejestrowaniem oraz wyrejestrowywaniem, odbiorników telewizyjnych i radiowych niezwłocznie po ich zakupie lub likwidacji

W dniu 8 maja 2012 r., w odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne, Prezes PAA poinformował o przyjęciu do realizacji ww. wniosku pokontrolnego.

Załącznik nr 1

Dochody budżetowe

L.p.	Wyszczególnienie	2010	2011		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa	Wykonanie		
		tys. zł				
1	2	3	4	5	6	7
	Ogółem, w tym:	178,7	496	524,4	293,4	105,7
1.	dział 150 „Przetwórstwo przemysłowe”	39,0	0	0,2	0,5	x
1.1.	rozdział 15004 „Zadania w zakresie bezpiecznego wykorzystania energii atomowej”	39,0	0	0,2	0,5	x
1.1.1.	§ 0900 „Odsetki od dotacji oraz płatności: wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości”	0,2	0	0,2	100,0	x
1.1.2.	§ 2910 „Wpływy ze środków dotacji oraz płatności, w tym wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości”	38,8	0	0,0	0,0	x
2.	dział 750 „Administracja publiczna”	139,7	496	524,2	375,2	105,7
2.1.	rozdział 75001 „Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej”	139,7	184	164,1	117,5	89,2
2.1.1.	§ 0570 „Grzywny, mandaty i inne kary pieniężne od osób fizycznych”	2,0	0	1,0	50,0	x
2.1.2.	§ 0690 „Wpływy z różnych opłat”	0,1	0	0,0	0,0	x
2.1.3.	§ 0870 „Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych”	0,0	9	0,0	x	0,0
2.1.4.	§ 0970 „Wpływy z różnych dochodów”	2,7	175	163,1	6040,7	93,2
2.1.5.	§ 2400 „Wpływy do budżetu nadwyżki dochodów własnych lub środków obrotowych”	134,9	0	0,0	0,0	x
2.2.	rozdział 75093 „Dochody państwowej jednostki budżetowej uzyskane z tytułu przejętych zadań, które w 2010 r. były finansowane z rachunku dochodów własnych”	0,0	312	360,1	x	115,4
2.2.1.	§ 0690 „Wpływy z różnych opłat”	0,0	312	360,1	x	115,4

Dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych.

Załącznik nr 2

Wydatki budżetowe

Lp.	Wyszczególnienie	2010	2011			6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		w tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem, w tym:	123 613,2	100 697,0	161 054,8	160 482,2	129,8	159,4	99,6
1.	dział 150 - Przetwórstwo przemysłowe	9 328,3	8 691,0	8 691,0	8 668,2	92,9	99,7	99,7
1.1	rozdział 15004 - Zadania w zakresie bezpiecznego wykorzystania energii atomowej	8 995,7	8 353,0	8 353,0	8 351,7	92,8	100,0	100,0
1.1.1	§ 2830 - Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jednostkom nie zaliczanym do sektora finansów publicznych	8 630,7	8 129,0	8 129,0	8 127,7	94,2	100,0	100,0
1.1.2	§ 6230 - Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych	340,0	224,0	224,0	224,0	65,9	100,0	100,0
1.2	rozdział 15095 - Pozostała działalność	332,6	338,0	338,0	316,5	95,2	93,6	93,6
2.	dział 750 - Administracja publiczna	114 280,9	92 001,0	152 358,8	151 809,9	132,8	165,0	99,6
2.1	rozdział 75001 - Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	114 103,6	91 695,0	152 100,1	151 597,1	132,9	165,3	99,7
2.1.1	§ 3020 - Wydatki osobowe nie zaliczone do wynagrodzeń	31,7	14,0	56,9	56,8	179,2	405,7	99,8
2.1.2	§ 4010 - Wynagrodzenia osobowe pracowników	392,2	380,0	440,0	440,0	112,2	115,8	100,0
2.1.3	§ 4020 - Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej	4 684,5	4 777,0	4 879,5	4 789,0	102,2	100,3	98,1
2.1.4	§ 4040 - Dodatkowe wynagrodzenie roczne	326,0	403,0	337,4	337,4	103,5	83,7	100,0
2.1.5	§ 4110 - Składki na ubezpieczenia społeczne	729,3	749,0	775,6	761,8	104,5	101,7	98,2
2.1.6	§ 4120 - Składki na Fundusz Pracy	80,1	134,0	86,8	83,6	104,4	62,4	96,3
2.1.7	§ 4140 - Wpłaty na PFRON	70,8	0,0	74,8	74,8	105,6	0,0	100,0
2.1.8	§ 4170 - Wynagrodzenia bezosobowe	90,1	200,0	171,2	152,9	169,7	76,4	89,3
2.1.9	§ 4540 - Składki do organizacji międzynarodowych	104 585,4	80 869,0	141 717,4	141 419,6	135,2	174,9	99,8
2.1.10	§ 6060 - Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	106,3	180,0	180,0	177,2	166,7	98,4	98,4
2.2	rozdział 75076 – Przygotowanie i sprawowanie przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej	58,5	106,0	126,6	80,8	138,1	76,2	63,8
2.3.	rozdział 75095 - Pozostała działalność	118,8	200,0	132,1	132,1	111,2	66,1	100,0
3.	dział 752 - Obrona narodowa	4,0	5,0	5,0	4,0	100,0	80,0	80,0
3.1.	rozdział 75212 - Pozostałe wydatki obronne	4,0	5,0	5,0	4,0	100,0	80,0	80,0

Dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-28 z wykonania planu wydatków.

Załącznik nr 3

Zatrudnienie i wynagrodzenia

Wyszczególnienie		Wykonanie 2010 r.			Wykonanie 2011 r.			8:5
		Przeciętne zatrudnienie według Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie według Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego	
		osób	tys. zł	zł	osób	tys. zł	zł	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	część 68 Państwowa Agencja Atomistyki ogółem	86	5 497,6	5 327	90	5 583,9	5 170	97,1
	wg statusu zatrudnienia*							
	01	3	125,0	3 472	3	125,0	3 472	100,0
	02	2	276,0	11 500	2	321,8	13 408	116,6
	03	80	5 001,7	5 210	85	5 137,1	5 036	96,7
	10	1	94,9	7 908	0	0	x	x
1.	dział 750 „Administracja publiczna”	86	5 497,6	5 327	90	5 583,9	5 170	97,1
1.1.	rozdział 75001 „Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej”	86	5 497,6	5 327	90	5 566,4	5 154	96,7
	wg statusu zatrudnienia							
	01	3	125,0	3 472	3	125,0	3 472	100,0
	02	2	276,0	11 500	2	321,8	13 408	116,6
	03	80	5 001,7	5 210	85	5 119,6	5 019	96,3
	10	1	94,9	7 908	0	0	x	x
1.2.	rozdział 75076 „Przygotowanie i sprawowanie przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej”				0	17,5	x	x
	wg statusu zatrudnienia							
	01				0	0	x	x
	02				0	0	x	x
	03				0	17,5	x	x

* Status zatrudnienia określony został w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Załącznik nr 4**Kalkulacja oceny końcowej część 68 – Państwowa Agencja Atomistyki**

Oceny wykonania budżetu części 68 PAA dokonano stosując kryteria⁴¹ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2011 roku⁴².

Dochody : 524,4 tys. zł

Wydatki: 160 482,2 tys. zł

Łączna kwota G: 161 006,6 tys. zł

Waga dochodów w łącznej kwocie: $Wd = D : G = 0,0033$

Waga wydatków w łącznej kwocie: $Ww = W : G = 0,9967$

Nieprawidłowości w dochodach: 0 zł

Ocena cząstkowa dochodów: pozytywna (5)

Nieprawidłowości w wydatkach: 0 zł

Ocena cząstkowa wydatków: pozytywna (5)

Wynik końcowy $Wk = 5 \times 0,0033 + 5 \times 0,9967 = 5$

Ocena końcowa – pozytywna

⁴¹ <http://www.nik.gov.pl/kontrole/standardy-kontroli-nik/>

⁴² Porównaj: <http://www.nik.gov.pl/kontrole/analiza-budzetu-panstwa/>

Załącznik nr 5

Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Komisja Finansów Publicznych
6. Komisja do Spraw Kontroli Państwowej
7. Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa
8. Minister Finansów
9. Minister Środowiska
10. Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego
11. Biuro Bezpieczeństwa Narodowego
12. Prezes Państwowej Agencji Atomistyki